

k mimořádným poměrům s nebyvalou krutostí boléhajícími sociálními potřebami a jak přizpůsobiti stav platného práva změněným poměrům sociálním a hospodářským, přísluší řešiti činitelům zákonodárným. Pokud však činitelé, v prvé řadě k tomu povolání, nezasáhnou sami ve sféru soukromých práv jednotlivců v zájmu celku, není možno soudům, by proti platným předpisům zákona braly ohled na sociální zájmy, byť i sebe důležitější. Správnost tohoto názoru vysvitne v tomto případě také z úvahy, že by se stala možnost, dáti výpověď se svolením soudu, zaručená pronajímateli předpisy o ochraně nájemců, illusorní, kdyby bylo umožněno nájemci, by se proti exekučnímu vyklizení bytu bránil námitkou nemožnosti plnění, opírající se o skutečnost, že nemůže jiného bytu nalézt. Tím by se platně dané výpovědi stávaly ve stadiu exekuce znovu předmětem soudního přezkoumání a právomoc jejich byla bezúčinnou. S tohoto stanoviska jeví se smír mezi stranami o vyklizení bytu uzavřený platným a účinným, posouzení věci nižšími stolicemi však právně mylným.

Čís. 403.

Právní povaha smlouvy o dodání pracovních sil.

(Rozh. ze dne 4. února 1920, Rv II 2/20.)

Žalobce zavázal se žalovanému těžařstvu, že mu dodá 40 dělníků ku pracím za ujednanou odměnu dle hlav a počtu směn až do odvolání. Žalobce najal pak dělníky a dostavil se s nimi dne 18. prosince 1918 k žalovanému, kde pracovali za žalobcova dozoru dle poukazů žalovaného. Ze mzdy, již zapravovala žalovaná strana dle úmluvy žalobci, vyplácel tento dělníkům, co s nimi ujednal, to, oč bylo mu žalovanou stranou více vyplaceno, bylo jeho ziskem. Žalobce nepřevzal jiného závazku, nežli že dělníky dodá, jmenovitě neručil za pracovní výsledek. Dne 15. února 1919 zrušila žalovaná strana smlouvu výpovědí na 14 dnů. Žalobce, opíraje se o § 1159 obč. zák., domáhal se náhrady, protože žalovaná nedodržela 4nedělní lhůty výpovědní. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Smlouva, o niž tu jde, přičí se nejen dobrým mravům, nýbrž i zákonu; zaměstnanci kladou se na roveň věcem a jsou uváděni v takovou hospodářskou i sociální závislost, že odporuje to státnímu zákl. zák. čís. 142 (§ 7), pokud se týče stěžejní zásadě občanského zákoníka (§ 16). Každý člověk může volně nakládati svou pracovní silou, může ji dáti do cizích služeb. Leč o cizí pracovní síle nelze se smlouvat, ježto člověk není věcí (§ 285 obč. zák.) a může býti v právním vztahu pouze podmětem, nikoliv však předmětem. Již z tohoto hlediska jest smlouva neplatnou dle § 879 obč. zák., nehledíc ani k tomu, že § 1153 obč. zák. stanoví, že nárok na služby nelze převést. Zaměstnavatel není tudíž oprávněn, by nárok na služby zaměstnancovy převáděl na jiného. Úmluvy, tomu se přičící, jsou protizákonné a tudíž neplatné (§ 879 obč. zák.). **O d v o l a c í s o u d** potvrdil rozsudek soudu první stolice, v podstatě z těchto právních úvah: S názorem prvního soudu nelze souhlasiti, vždyť dělníci zavázali se žalobci tím způsobem, že budou na jeho žádost pracovati v podniku žalované strany; nelze tudíž tvrditi, že by jich bylo žalobcem použito v právním obchodu

jeho věci, nebyliť proti své vůli nuceni, by propůjčili své síly ku pracím v podniku žalované firmy. Odvolací soud vychází z názoru, že tu jde o smlouvu zvláštního druhu, dle níž dodává žalobce žalované firmě za odměnu dělníky, by jí konali služby. Žalobce jest zde podnikatelem, jenž najímá pracovní síly, by je dodal žalované straně na práci, staraje se sám o to, by mzda byla vyplacena a pojišťovací příspěvky byly zapraveny. Žalobce nezavázal se tudíž žalované, že jí bude konati služby, nýbrž že jí dodá pracovní síly. Smlouvu, již strany uzavřely, nelze označiti jako smlouvu služební, nýbrž jako smlouvu zvláštního druhu, na niž nelze použití předpisů o smlouvě služební nanejvýš předpisů o výpovědi. Dle obsahu smlouvy mohla ji žalovaná kdykoliv zrušiti, to jest bez výpovědi rozvázati, ježto se žalobce zavázal, že jí bude dodávati dělníky za úplatu až do odvolání. Ostatně i kdyby šlo o smlouvu služební ve smyslu § 1151 obč. zák. a to o služební poměr ve smyslu § 1159 a) obč. zák., jenž týká se služeb vyššího druhu a vyžaduje větší část pracovní činnosti zaměstnancovy, byla by žaloba neodůvodněna, ježto jest zjištěno, že žalovaná dodržela 14denní výpovědní lhůtu § 1159 b) obč. zák. Vždyť pracovní poměr netrval celé tři měsíce (od 18. listopadu 1918 do 15. února 1919).

Ne j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nesprávné posouzení právní shledává žalobce v tom, že odvolací soud, zamítaje názor žalobcův, že poměr mezi ním a žalovaným těžářstvem by bylo pokládati za poměr služební dle § 1151 a násl. obč. zák., prohlásil smlouvu, o níž se žalobce opírá, za contractum sui generis. Soud dovolací sdílí v tomto ohledu právní názor soudu odvolacího a poukazuje na odůvodnění rozsudku odvolacího, k němuž vůči vývodům žalobcova dovolání připojuje ještě tolik, že to, v čem žalobce vidí práce či služby, totiž dozor nad dělníky, doplňování nebo zmenšování jich počtu, placení mzdy, placení příspěvků pojišťovacích, byly úkony, jež žalobce vykonával nikoli pro majetkovou sféru žalovaného těžářstva, nýbrž ve svůj prospěch; úkony ty vesměs byly formou, v níž se jevila činnost žalobce jako podnikatele, nebyly však předmětem smlouvy uzavřené mezi žalobcem a žalovanou stranou. Ostatně, i kdyby poměr mezi spornými stranami měl býti považován za smlouvu služební, nebylo by lze žalobcově dovolání vyhověti z důvodu toho, že poměr ten byl ukončen řádnou výpovědí, jak správně odvolací soud v rozsudku svém odůvodnil.

Čís. 404.

Při nesrovnalosti mezi mapou pozemkovou a katastrální rozhodným jest pro držební a vlastnické poměry stav mapy knihovní, leda že by jinak prokázána byla neshoda tohoto stavu se stavem skutečným.

(Rozh. ze dne 4. února 1920, Rv II 3/20.)

Mezi žalobci a žalovanými bylo sporno vlastnictví ku staré zdi. Žalobci dovolávali se evidenční katastrální mapy, v níž byla sporná zeď za-